

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

ŠTEVILKA (NUMBER) 242

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), DECEMBER 10, 1953

Novi grobovi

STELLA (LESLIE)
LESCHESKY

V tork zvečer je preminila na svojem domu Stella (Leslie) Leschesky, stara 74 let, stanujoča na 5802 Dibble Ave. Rojena je bila na Poljskem, odkoder je prišla v Ameriko pred kakimi 48 leti. Pred plinsko eksplozijo v nasebini, je družina bivala kakih 28 let na 1010 E. 61 St. So-prog John je umrl 2. februarja 1951.

Tukaj zapuščajo šest otrok: Mrs. Lottie Gorski, Henry, Theodore, Edmund, ki je do pred nedavnim vodil pekarstvo, Casey in Anžlovarjeve trgovine, Casey in Leo, ki vodi Cub Scouts, 17 vnukov in sedem pravnukov, štiri sestre: Mrs. Michale Sumkowski, Mrs. Teofila Lefkowsky, Mrs. Tillie Curta in Mrs. Helen Edler ter tri brate: Joseph, Walter in Henry Nieradko. Pogreb se vrši v soboto jutraj ob 8.30 uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH CERJAK

Včeraj popoldne okrog 4. ure se je pripetila na E. 45 St. in Memorial-Shoreway težka prometna nesreča, v kateri je našel smrt rojak Joseph Cerjak, star 59 let, stanujoč na 16809 Grove-wod Ave. Pokojni je bil na potu domov z dela, ko se je pripetila nesreča, v kateri sta bila poleg Cerjakovega avta uničena tudi dva druga avta. Poškodbam je podlegel štiri in pol ure po nesreči v Charity bolnišnici. Doma je bil iz Brezina na Štajerskem, kjer zapuščajo sestro Marijo Darnach. V Ameriki se je nahajal 41 let in je bil član društva Novi dom št. 7 SDZ in društva Car-niola Tent št. 1288 TM. Delal je kot mašinist pri Owen Bucket Co.

Tukaj zapuščajo soprogo Mary, rojena Novak, sinova Joseph ml. in Burbank, Cal. in Franka, hčer Mrs. Mary Bianchi, pet vnukov in več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto jutraj iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St.

MARSHALL NAGRAJEN

STOCKHOLM, Švedska, 10. decembra—Danes bo podeljena Nobelova nagrada za mir za leto 1953 američkemu generalu George Marshallu. Nagrada znaša \$33,840.

Istočasno bo dobili Nobelovo nagrado za literaturo Winston Churchill. Ker je Churchill od-soten in politično zaposlen, ga bo nadomestila njegova žena.

Pošta odprta v nedeljo

Vrhovni poštar clevelandškega poštnege urada Joseph F. Prosser sporoča, da bodo glavna pošta in vse uradne podružnice pošte odprte prihodnji dve nedelji, 13. in 20. decembra od 10. ure dopoldne do 6. ure zvečer. Ta odredba je bila narejena, da se olajša in pospeši velik naveden, ki se jo pričakuje za praznike.

AMERIKA IN MUSLIMANI: ZVEZA MUSLIMANOV NA VIDIKU?

TEHERAN, Iran, 9. decembra—Prihod ameriškega podpredsednika Nixona v Iran se ne spravlja samo v zvezo z iranskim petrolejem, s sporom med Iranom in Veliko Britanijo, marveč tudi z zunanjo politiko Amerike. Snoval naj bi se blok muslimanskih držav, ta blok pa bi obsegal Pakistan, Irak, Iran, Afganistan, Belučiistan, Turčijo in Egipt.

Muslimanski blok kot zaveznik Amerike naj bi bil protitež Indije Nehruja na eni ter komunistične Kitajske na drugi strani. Blok še ni dejstvo, je šele v snovanju. Morala bi bile potrebne povprečnejše zveze med posameznimi gori omenjenimi državami, ki imajo med seboj tudi politična nasprotstva. Posamezne muslimanske države naj najprej ta nasprotstva odstranijo same, nato sklenejo med seboj politično zvezo in ko bi bila zglajena pot, naj bi prišlo do vseobse muslimanske zveze držav, ta blok pa razumljivo kot ameriški zaveznik bi stal v antikomunističnem taboru.

Vloga muslimanov

Vloge narodov, ki so muslimanske vere ni podcenjevati. (Med Slovenci je bilo tekom zgodovine do današnjih dni za muslimane bolj udomačeno, da smo jim rekli Turki. Turki kot narod so pristaši muslimanske vere, pustošili in požigali so po slovenskih krajih in odtod Slovincem živo v spominu.)

Na Indijskem polotoku n. pr. so imeli muslimani svoječasno odločilno vlogo. Indija je bila dolgo časa pod njihovo komando. Muslimani so zašli daleč v južno-vzhodne kraje Azije in so posebno močno zastopani v Indoneziji. Kakor znano, ima sam Pakistan 75 milijonov prebivalstva.

Ozemlje, kjer prebiva muslimanski svet, je prvič strateško politično važno; drugič daje za-padni industriji prevažne surovine, da le imenujemo petrolej.

Muslimanski svet se v gotovem oziru modernizira. Imenujemo le državi Turčijo in Egipt. Tudi Iran sam je v neki stopnji modernizacije. Muslimanski svet drži skupaj in je versko fanatičen. V sosednji Sovjetski zvezi je na milijone muslimanov, ki so uporniki zoper sovjetski režim. To stanje bi izrabila ameriška zunanja politika, če bi se ji posrečilo, da spravi skupaj iz-ven Rusije bivaajoče muslimane, zvari blok muslimanskih držav, v katerem bloku bi tudi muslimani Sovjetske zveze videli svojega zaščitnika.

Blok bi bil enako protitež politični moči Nehruja, ki politično gotovo simpatizira s komunistično Kitajsko, bolj rečeno s Kitajci kot azijskim narodom. Nehru ameriški zunanji politiki do Azije ni naklonjen. Muslimani se znajo pridobiti za ameriške cilje. Ameriški podpredsednik Nixon v važni državi Iran in to celo na uradnem obisku—je politično važen dogodek. Po političnih poročilih se bodo začela razpravljanja o vseh spornih vprašanjih, ki ločijo eno muslimansko državo od druge. Poset Nixona v Iranu je tem važnejši, ker je uraden in ker zaključuje Nixonovo potovanje po azijskih državah. Nixon ima tedaj za seboj že gotovo skušnjo, go-tovo sliko o položajih v drugih azijskih državah in mu bo politično vzeto lažje presojati tudi tako imenovano iransko vprašanje.

Šola—ne sodnija!

Mladinsko sodišče v Clevelandu je imelo opravka s temle slučajem, ki kaže s prstom na ameriško mladino, obenem pa na lažno demokracijo po šolah.

Dne 24. novembra je bil na Addison srednji šoli pretepen Chester Tepper, ki je učitelj angleškega jezika. V svojem razredu je hotel napraviti red, ko neposlušni študentje niso hoteli v svoje klopi. Enega od njih je prijel in posadil v njegovo klop. Temu pa je priskočil na pomoč njegov 15-letni sošolec in izi-važno vprašal učitelja, če se upa posaditi tudi njega na isti način v klop. Pri tem je nastalo ruvanje in učitelj je dobil udarec s pestjo na oko, obenem pa je bil popraskan tudi drugod po telesu. Slučaj se je razpravljal pred sodiščem in mladinski sod-nik Albert Woldman, ki je 15-letnega pretepača pogojno ob-sodil, je pri tem izrekel zanimi-vo sodbo:

“Nesreča je v tem, da morajo šole vsled današnjega sistema zvržati odgovornost za take slučaje na sodišča, mesto, da bi jih rešile same. Učenci, ki se tako obnašajo, morajo biti strogo kaznovani.”

LOS ANGELES— TRETJE MESTO?

WASHINGTON, 9. decembra—Ameriški statistični urad je leta 1950 ugotovil, da je Philadelphia tretje največje ameriško mesto. Na prvem mestu je New York, na drugem Chicago.

Mesto Los Angeles se sedaj bori za tretje mesto v vrsti ameriških mest. Leta 1950 je imelo 1,970,358 prebivalstva, sedaj pa je naraslo za 133, 306 ljudi, tako da ima že 2,104,663 oseb. Philadelphia je imela leta 1950 le 2,051,605 prebivalstva, ki pa v naslednji dobi ni tako hitro naraščalo, kakor prebivalstvo Los Angelesa. (Mesto Philadelphia pa ima drug rekord, namreč naj-večje število aretiranih mladih zločincev tekom enega tedna!)

POBESNEL OČE UBIL TRI OTROKE, TEŽKO RANIL DVA

STEUBENVILLE, Ohio, 9. decembra—V družini Franka H. Holt, 34 let starega brezposelnega rudarja, je prišlo do družinske tragedije. Holt je bil brezposeln tri mesece. Pred dvema leti si je postavil novo hišo in v stanju brezposelnosti razumljivo ni mogel plačevati dolga. Pred tremi tedni je bil odpeljan v vete-ransko bolnišnico na zdravljenje za srčno napako. Pred dvema dnevi je proti priporočilu zdrav-nikov zahteval, da se ga odpusti iz bolnišnice. Tedaj ni kazal nobenih znakov duševne zmedenosti.

Včeraj popoldne je poslal svojo ženo, staro 30 let, k sosedo-vim, vprašati, če bi se lahko z njimi peljal zvečer v cerkev. Od-sotna je bila komaj pet minut. Vrnivši se, se ji je nujno grozen prizor. Na tleh ležale v mlaki

VZROKI NEZADOVOLJSTVA MED DELAVCI

Trdi se, da je nezadovoljstvo med delavci dostikrat posledica napačnega ravnanja raznih nadzornikov in ravnateljev, predelavcev in “bossov,” ker ti ne znajo ustvariti pravih razmerja med delavci samimi, zlasti kar se tiče odkaznega dela. To bo držalo.

Zadnjič je bila med našimi prijatelji debata o tem, da je ozračje po tovarnah kje v Nemčiji, Franciji ali Veliki Britaniji čisto druga-čno kot pa po ameriških tovarnah. Padla je trditev, da je ta pojav povsem razum-ljiv. Tam v Evropi delajo delavci iste narodnosti, tu v Ameriki pa je vse pomeša-no, značaji narodnosti pa da ostanejo. Mnoga vodstva to-varna da te razlike izrablja-jo po znanem načelu: “Kjer se prepirata dva, tretji do-biček ima.” Tudi to bo dr-žalo.

Nizozemci glasujejo

HAAG, Nizozemska, 9. decembra—Nizozemska spodnja zbornica je se sprejela sklep o odobritvi pogodbe o skupni za-padno evropski obrambi, razum-ljivo da tudi z nizozemsko soude-ležbo. Nizozemski senat bo vzel v roke to razpravljanje dne 19. januarja. Če bo pogodbo odobril tudi nizozemski senat, bo Nizo-zemska v vrsti šestih zapadno evropskih držav, ki naj sestav-ljajo skupno zapadno evropsko obrambo, druga po vrsti. Prva jo je sprejela Zapadna Nemčija. Končni uspeh te politične akcije bo odvisen od glasovanja v Franciji. (To vprašanje je bilo med ostalim važen predmet raz-prav na zadnji konferenci Amerikancev, Angležev in Franco-zov na Bermudi.)

TEŽAVE NA KOREJI

PANMUNJOM, 9. decembra—Mirovna komisija za Korejo je verjetno pred polomom. Komunisti so zavrnili zadnje ameriške predloge in to kakor je izjavil ameriški delegat Dean—predno so jih sploh prebrali.

BOMBA V TITOGRAU

TITOGRAĐ, Črna gora, 9. decembra—Bomba, težka 400 fun-tov, ki je bila odvržena v zadnji svetovni vojni, je sedaj na ne-pojasnjen način eksplodirala. Ubila je pet ljudi—štiri moške in otroka, starega sedem mesecev.

Veliko propagandno sredstvo je bil nastop Eisenhowerja pred Združenimi narodi, ko se je pe-čal z najbolj kočljivim vpraša-njem, ali naj bo atomska ener-gija rabljena v vojno razruše-valne ali v civilne produktivne namene. Da je bila ta propagan-da zasnovana na široko, kažejo že njene priprave.

Govor Eisenhowerja so pre-našale vse ameriške radijske in televizijske postaje, istočasno pa 32 postaj Glasu Amerike. Izvajanja Eisenhowerja bodo šla v kratkem v vseh važnih svetovnih jezikih na plošče, bo-do se tudi filmala, oziroma že dovršeni filmi se bodo razposla-li v vse dežele izven sovjetskega bloka, pa naj si gre za Evropo, Azijo ali Južno Ameriko. Raču-na se, da bodo Eisenhowerjeva izvajanja prišla na ušesa 300 milijonom ljudem. Že izvajanja sama pred Združenimi narodi je poslušalo izven Amerike in Ka-nade najmanj 45 milijonov ljudi.

Surovine, ki so potrebne pri produkciji atomskih bomb, naj se porazdelijo

ATOMSKA ENERGIJA NAJ BI SLUZILA V CIVILNE NAMENE!

Nastop ameriškega predsednika Eisenhowerja pred Združenimi narodi je bil važen v prvi vrsti radi tega, ker je dal nove pobude, kako naj se ravna z atomsko energijo. Povdarek je bil na tem, da preidemo s polja debat o mednarodni kontroli nad atomskim orožjem, na drugo polje, to je porazdeljevanja surovin, ki so potrebne pri produkciji atomske bombe, te surovine pa naj se uporabi-jo enako za sestavo atomske energije, ta energija pa naj služi v strogo civilne namene.

Predsednik Eisenhower je bil

v svojih izjavah zelo odkrit. Povedal je, koliko je zaloge atomskih bomb v Ameriki in kakšna je njihova kapaciteta. Ni skrival, da je tudi Sovjetska zveza seznanjena z atomsko energijo. Do sedaj posedujejo znanje o atomski energiji štiri države: Združene države, Sovjet-ska zveza, Velika Britanija in Kanada.

Eisenhower je naglasil mo-ment privatnih razgovorov, ka-ko naj se te surovine, v prvi vr-sti uran, porazdelijo med seboj. Šel je na polje privatnih poga-janj, podčrtal pa je cilj, kate-re-mu naj služi bodoča atomska energija in to potrebam kmetij-stva in zdravja ter drugemu mi-sljubljenemu človeškemu delova-nju.

Velika propaganda, če bo uspeła

Obstoja vtis, da so trije za-padni zavezniki—Združene države, Velika Britanija in Fran-cija—začeli z veliko mirovno ofenzivo, katere prvi korak je bila konferenca na Bermudi. Tam so sprejeli važen sklep, da naj se dne 4. januarja vrši kon-ferenca štirih zunanjih mini-strov, torej tudi sovjetskega zu-nanjega ministra. Ta konferen-ca naj se vrši v Berlinu, reši pa naj nemško in avstrijsko vprašanje. Če imajo Sovjeti dobro voljo in resen namen, preko tega predloga ne bodo mogli iti, ker bi sicer bili pred svetom postav-ljeni kot taki, katerim ni za resnični mir.

Trije zapadni zavezniki so tu-di povdarili, da je čas, da se vzhodna azijska vprašanja, za-katera trenutno gre, rešijo z do-govori, torej na mirnem način. Verujejo v mirno rešitev Koreje. (Zadnje vesti iz Koreje, poseb-no ko gre za delo politične ko-misije, javljajo, da komunisti ni-so miroljubni.)

Veliko propagandno sredstvo je bil nastop Eisenhowerja pred Združenimi narodi, ko se je pe-čal z najbolj kočljivim vpraša-njem, ali naj bo atomska ener-gija rabljena v vojno razruše-valne ali v civilne produktivne namene. Da je bila ta propagan-da zasnovana na široko, kažejo že njene priprave.

Govor Eisenhowerja so pre-našale vse ameriške radijske in televizijske postaje, istočasno pa 32 postaj Glasu Amerike.

Izvajanja Eisenhowerja bodo šla v kratkem v vseh važnih svetovnih jezikih na plošče, bo-do se tudi filmala, oziroma že dovršeni filmi se bodo razposla-li v vse dežele izven sovjetskega bloka, pa naj si gre za Evropo, Azijo ali Južno Ameriko. Raču-na se, da bodo Eisenhowerjeva izvajanja prišla na ušesa 300 milijonom ljudem. Že izvajanja sama pred Združenimi narodi je poslušalo izven Amerike in Ka-nade najmanj 45 milijonov ljudi.

Priznanja Eisenhowerja

Prva atomska bomba je bila odvržena dne 16. julija 1945. Nato so se vršili nadaljnji atom-ski poskusi. Amerika nima več monopola nad atomskim zna-njem, ker ga imajo poleg nje še tri druge države. Če bi bila Ame-rika prva napadena z atomskim bombardiranjem, bi bila reakci-ja verjetno takojšnja in tako silna, da bi napadalec bil popol-noma porušen v domovini. Upa-nje je, da do tega ne bo prišlo. Trije zapadni zavezniki so skup-no odločili, da podvzamejo vsa pota in sredstva, da se svetovna napetost ublaži, reši pa tudi na miren način grozeče vprašanje atomskega orožja. Zato predlog Eisenhowerja, da se te surovine porazdelijo, atomska energija pa uporablja v civilne namene.

Za garantirano mezdo

DETROIT, 9. decembra—De-lavska zahteva, izražena na obem zboru unije C.I.O., da pride ameriško delavstvo do ga-rantirane letne mezde, je spro-žila debate v podrejenih unijah. Delodajalci bodo tej zahtevi na-sprotovali. Zato bi bilo pametno, da bi se začetkoma zahtevala garantirana mezda za 40 tednov, nato bi se poskočilo na 50 ted-nov. Lestvica navzgor bi vodila od ene do druge nove mezdne pogodbe vedno z novo zahtev.

Po tovarnah pa obstoja sistem “seniority.” Padel je torej pred-log naj bi se delavstvo zadovolji-lo začetkoma z garantirano mezdo toda samo za tiste, ki imajo visoko “seniority,” nato pa bi lestvica lezla navzdol.

Moderne Robinzonke

V Wheelingu, v West Virginiji, so bile povabljene tri sestre na obisk. Gre za sestre družine Huffman, stare 67, 70 in 73 let. Njihova družina izhaja iz Wheelinga, živele pa so stalno v Belmont County, Ohio. Od tam se niso premaknile, zlasti ne, da bi šle pogledat kako večje me-sto. Največje mesto, ki so ga videle tekom njihovega dolgega življenja, je bilo mestec St. Clairsville, O., ki ima tri tisoč ljudi.

Sestre Huffman, sedaj na obis-ku v Wheelingu, so imele to pot prvič priliko opazovati in videti vse strani ameriškega moderne-ga mesta z vso tehniko in pro-metnimi sredstvi. Mesto jih ni navdušilo, niso bile navajene šu-ma in ropota, naglice in premi-kanja in njihova želja s splošnim vtisom je bila ta, da je njihovo samotno bivanje v Belmont County še vedno najboljše. Pre-žive hrupa, preveč ljudi, preveč vsega.

Bombardiranje z brzjavami

WASHINGTON, 9. decembra—Senator McCarthy je pozval Amerikance, naj pošljejo brz-jav ali pismo v Belo hišo, v teh pošiljkah pa naj izrazijo svoje stališče do njegovega predloga, da naj se ukine vsaka denarna pomoč Amerike vsaki državi, ki kupčuje s komunistično Kitaj-sko.

V opoziciji zoper McCarthyja so drugi republikanci in demo-kрати pozvali Amerikance v na-sprotnem smislu. Senator Mc-Carthy vabi Amerikance, da se izjavijo za njega ali proti nje-mu, vsaj kar se tiče omenjene točke, ko gre za ameriško po-moć državam, ki vodijo trgovino s Kitajsko.

Lahko se trdi, da oboje akcij nima zaželenega uspeha. Ko je šlo za časa Franklina Roose-velta za kako važno politično vprašanje, je prišlo v Belo hišo na sto tisoče brzojavov. Čeprav traja akcija že več dni Bela hiša ni prejela od sedaj iz cele Amerike niti 30,000 brzojavov ali pisem. Na uro prihaja okrog sto telegramov, okrog 300 jih je bilo na uro ob koncu preteklega tedna, ta številka pa je značila višek.

Rusija ne?

WASHINGTON, 9. decembra—Po vestih iz Moskve je moskovski radijo odklonil Eisenhow-erju predlog o novi upravi atom-skih surovin. Enako glavno glasi-lo ruske komunistične stranke “Pravda.”

V New Yorku je sovjetski de-legat Andrej Višinski dejal, da je Eisenhowerjev predlog brez predmetu, ker ne predvideva brezpogojno prepoved atomskega orožja in strogo mednarodno kontrolo nad njim, kolikor je že napravljen.

Po vestih iz Londona pa je ča-kati na uradno stališče sovjetske vlade. Ni izključeno, da bo ta pripravljena na razgovore.

Nove uradnice

Na leti seji društva Sloven-ske Sokolice št. 442 SNPJ so bile izvoljene sledeče uradnice za prihodnje leto: Predsednica Frances Legat, podpredsednica Mary Somrak, tajnica Cecilia Subel, 1107 E. 68 St., blagajničarka Antoinette Wichich, za-pisničarka Ivanka Shiffrer, nadzornice Stella Sodeckas, Flo-rence Zalokar in Mary Sanko-vice; zastopnica za konferenco SND Frances Legat, za Klub društev SND Ivanka Shiffrer, za Čitalnico SND Amalia Bože-glav, za Clevelandsko federacijo SNPJ Ivanka Shiffrer in A. Bo-žeglav, za Farmo SNPJ I. Shif-frer in M. Somrak, za Slov. del-dom Frances Legat, za Ameri-ško jugoslovanski center v Eu-sklidu Malka Božeglav in Rose Kern, zdravnik F. J. Kern. Dru-štvo zboruje vsak prvi pone-deljek v mesecu, podpira kul-turne in civilne ustanove. Na letni seji se je obdarilo tudi tri dolgoletne članice in oddalo se je tri dobitke, katere so dobili: William Frank, 853 E. 218 St.—Coffemaker; Helen Kalan, 1188 E. 61 St.—prevleke za bla-zenje; Rose Jurman, 1620 E. 82 St.—prtiče.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:

(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	\$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

TA ZLATA AMERIŠKA MLADINA...

(2)

Mladina kot zločinec je za enkrat privilegirana. Naj ne bo obsojena kot pravi zreli zločinec, marveč naj se ji da pravilna vzgoja in naj se poboljša. Do kdaj je računati, da bo pokazala svoje zboljšanje?

V Združenih državah je doba, ko naj iz mladine postane popolnoma odgovoren človek, različno postavljena. Nekatere zvezne države pravijo, da je ameriška mladina imela dovolj časa, da se do 16. leta pravilno vzgoji in je po 16. letu v popolni odgovornosti svojega dejanja. Druge so zopet mnenja, da s 16. letom človek ni dovolj zrel in mu dajo čas do 18. ali celo do 21. leta, ko naj dozori in bo potem popolnoma odgovoren. Povprečno gre torej za dobo 18 let, ko privilegij mladinskega sodstva odpade.

Nekaj splošnih podatkov:

Sicer bi morali mladinski sodniki redoma poročati Washingtonu vse podatke o mladinskem sodstvu. Federalna oblast sama priznava, da so mladinski sodniki ohlapni in niso pokazali preveč dobre volje, da bi vsaj poročali suhoparne številke, ne da bi zliili vanje svojih osebnih pripomb. S podatki, ki so nam pri roki, pa lahko trdimo, da se je mladina pod 16. leti od leta 1947 dalje deloma poboljšala, mladina med 16. in 18. leti pa poslabšala. Vele mesta so narastla, to je res. Toda na drugi strani je narastel zločin te mladine tudi po manjših mestih od 25,000 prebivalstva dalje. Vele mestna rak rana je uporaba mamil ali da rabimo tukajšnji izraz "drugs." Mimogrede pomnjenjo so zaskrbljene tudi ameriške vojaške oblasti, ki sprejemajo nazaj vojake, ki se vračajo iz Daljnega vzhoda, predvsem iz Koreje in Japonske. Ameriške vojaške oblasti morajo na žalost ugotoviti, da pride mesečno okrog 150 vojakov, ki so zastrupljeni z mamili!

Ameriška vele mesta: New York, Chicago, Los Angeles, New Orleans, pa tudi naš Cleveland so veliko leglo zastrupljanja mladine z mamili. Teoretično in praktično vemo, da mamilo prvič zaužito ugaja, človeka prijetno omami in odtod tudi izraz. Čim pa se mamilo parkrat rabi, se naravnost udomači. Težko se mu je odreči, posebno težko z lastno voljo.

Ameriški mladinski zločinci se delijo, kar je povsem razumljivo, po spolu. Dečki so bolj udarjeni na tatvine in nasilja kot pa deklice. Statistika izkazuje, da so deklice bolj podvržene spolnim stranpotom kakor dečki. Kaj pa je glavno ozadje, kje tičijo glavni vzroki, da se je kriminal med mladino tako razširil?

Tisti, ki hočejo dobiti odgovor kar na prvi pogled, razmišljajo nekako takole: Vojna ima še vedno svoje posledice. Posledice vojne se ne dajo iztrebiti v par letih. Ena od posledic vojne je bila tudi ta, da je bilo mnogo denarja, da je bilo mnogo zaslužka in posebno v Ameriki je lov za dolarjem neomejen in služiti ga ni samo naloga vzdrževalca družine moža in očeta, marveč vsakogar brez ozira na spol in starost. Ta pojav je na prvi pogled morda vsakdanji, zlih posledic se nihče ne zaveda. Tudi si nihče ne stavi vprašanja, kaj pomeni mlečnozobi mladini — razpolagati z lastnim denarjem. Torej preveč denarja med mladino!

Tudi površno vzeto pade druga trditev, da je ameriška demokracija tako v privatnem življenju, kakor tudi po šolah premnogokrat napačno razlagana. Demokracija namreč ne pomeni, da sme vsakdo delati kar hoče in da je vsakdo brez ozira na spol in starost enak vsakemu drugemu. Demokracija že po svojem bistvu zahteva odločno, lahko celo rečemo, da trdo vzgojo. V ozračju, v katerem se na plitek način pojmuje ameriška demokracija, pa pri demo do sledečih značilnih pojavov, doma ravno v Ameriki: Starši se bojijo otrok, učitelj v šoli se boji otrok in njegovih staršev, otrok sam, ki bi bil vzgoje in nadzorstva najbolj potreben, pa nikogar.

Zopet so verjetno samo v Ameriki možni slučaj, da se senzacionalno razpisujemo po časopisju in ima oprava sodnika, če je učitelj na katerekoli način kaznoval svojega učenca.

L.C.

Letna seja društva Lunder-Adamič št. 28 SNPJ

CLEVELAND, Ohio—Nahajamo se v mesecu letnih sej, in s tem se ponavlja stara pesem kako privabiti temvečje število članstva na te važne letne seje. Odbor kot tak si iskreno želi, da bi se članstvo društva Lunder-Adamič št. 28 SNPJ odzvalo v polnem številu na tej naši letni seji in tako pripomoglo do boljšega napredka na društvenem polju.

Da so letne seje važne, o tem sploh ne more biti govora, in članstvo kot tako bi jih moglo upoštevati, zato prosim članstvo društva Lunder-Adamič, da se gotovo udeležite letne seje, ki se vrši v nedeljo, 13. dec. v dvorani št. 2 Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Pričetek seje bo točno ob 8.30 uri dopoldne ali pol ure popreje kot ponavadi, da rešimo vse zadeve, ki spadajo na letno sejo. Poleg rednega dnevnega reda bo treba izvoliti tudi društveni odbor za bodoče leto. Obenem boste imeli priliko glasovati o iniciativi društva št. 2 SNPJ.

Po seji bomo imeli malo okrepčila kot je to običaj na naših letnih sejah. Torej še enkrat vljudno vabim vse člane in članice, da se udeležite letne seje v nedeljo, 13. decembra ob 8.30 uri dopoldne v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

A. Wapotic.

Članstvu društva Kras št. 8 SDZ

CLEVELAND, Ohio — Članstvu društva Kras št. 8 SDZ namanjamo, da se vrši naša redna mesečna in letna seja v soboto, 12. decembra ob 7. uri zvečer v spodnji dvorani Slovenskega doma na Holmes Ave.

Da smo dan seje prestavili iz nedelje na soboto je vzrok ta, da ima ravno ob istem času sejo drugo bratsko društvo, katerega veliko članov spada tudi k nam. Da damo članstvu priliko, da se lahko udeleži seji obeh društev, smo našo sejo preložili. Prosim, da članstvo to upošteva ter se seje gotovo udeleži.

Ta naša seja je važna, prvič ker je letna seja, na kateri si boste volili odbor za l. 1954, drugič je važna zato ker prihodnje leto se vrši konvencija naše organizacije, vsled tega bodo razna priporočila na tej seji zelo na mestu, in tretjič naša tajnica bo imela na tej seji dividendne čke, to je dvomesečni asessment smrtninskega sklada za vsakega člana. Torej, mislim, da je dovolj vzroka, da se seje udeležite. Po naši stari navadi bomo imeli po seji malo zabave z prostim prigrizkom in pivom.

Druga novica je ta, da smo na novembarski seji sklenili, da priredimo skupno z društvom Collinwodske Slovenke Miklavžev večer za našo mladino, in to v soboto, 19. decembra ob 6. uri zvečer v spodnji dvorani Slov. doma na Holmes Ave. Zato apeliramo na stariše otrok mladinskega oddelka društva Kras in Coll. Slovenke, da dopisnico, katera vam je bila v ta namen poslana, spopolnite takoj ter isto vrnite tajnici, a ostalo prinesite s seboj, ko se Miklavževe prireditve udeležite. Na ta način bo temu odboru približno znano koliko darov imamo za pripravo.

Torej, na svidenje dne 12. decembra na seji društva Kras in na 19. decembra na Miklavževi prireditvi.

Joško Jerkič.

Oglašajte v . . . Enakopravnosti

Enakopravnosti

Enakopravnosti

Enakopravnosti

Vabilo na letno sejo

EUCLID, Ohio—Vljudo vabim vse člane in članice društva Cvetoči Noble št. 450 SNPJ, da se polnoštevilno udeležite glavne letne seje v nedeljo, 13. decembra ob 2. uri popoldne v spodnjih prostorih Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave.

Na dnevnem redu je več važnih stvari za rešiti, volitve društvenega odbora za prihodnje leto in glasovanje o iniciativi, katera je sedaj pred vami člani, da glasujete za ali proti. Še ta mesec imate priliko, da izrazite vaše mnenje. Podani bodo podatki 11-mesečnega poslovanja. Po seji se razvije domača zabava s plesom za člane in prijatelje. Postreglo se vam bo z okusnimi vložki in tudi domačih krofov ne bo manjkalo. Pri vsem tem se vam bo postreglo brezplačno z ječmenovcem.

Torej na svidenje v nedeljo, 13. decembra.

Mary Dodič, tajnica.

Društvo Napredek št. 132 ABZ vabi na letno sejo

EUCLID, Ohio—Društvo Napredek št. 132 ABZ bo imelo svojo letno sejo v nedeljo, 13. decembra v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Pričetek bo ob 2. uri popoldne.

Prosim vse člane, ki plačujejo potom pošte, da naj prinesejo plačilne knjižice, da se jih podpiše do plačanega datuma, da ne bo pozneje tekoma leta kakega nesporazuma.

Na dnevnem redu bodo volitve odbornikov za prihodnje leto ter ukrepanje o drugih važnih zadevah v dobrobit društva.

Po seji bo igrala godba in serviralo se bo okrepčila. Vstopnina bo prosta, in vabi se tudi vse prijatelje, da pridejo na zabavo. Na svidenje v nedeljo popoldne na letni seji društva Napredek št. 132 ABZ v AJC na Recher Ave.

Adalyn B. Cecelić, tajnica.

Letna seja društva V boj št. 53 SNPJ

CLEVELAND, Ohio—V nedeljo, 13. decembra se vrši letna seja društva V boj št. 53 SNPJ v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Pričetek ob 9. uri dopoldne. Na seji bo podan pregled društvene aktivnosti, poročilo razne prireditve, volitev odbora za prihodnje leto ter glasovanje o iniciativi.

Člane in članice društva vljudno vabim, da se udeležite te letne seje.

John Sorz, predsednik.

Na zdravstveni dom v Lukovici

Nedavno so odprli v Lukovici nov zdravstveni dom, ki bo za domačine velike pridobitve. Po slovesni otvoritvi je bila v zdravstvenem domu prisrčna kulturna prireditev, kjer so sodelovali tudi šolski otroci s folklornimi plesi.

Kratek stik povzročil požar

Nedavno je pogorelo gospodarsko poslopje Ivanu Smeju v Beltinju. Zgorelo je seno, slama in koruza ter znaša škoda 250,000 dinarjev. Za požar je odgovoren sam gospodar, ker je sam napeljal elektriko in to tako slabo, da je prišlo do kratkega stika, ki je povzročil požar.

ENAKOPRAVNOST

OB ATLANTSKEM OCEANU

Piše JOHN GORJANC

Jaz stanujem le 10 milj od atlantskega oceana, pa hočem nekoliko napisati o tem oceanu.

Ko sem zadnjič opisal moj obisk v Clevelandu, sem obljubil, da bom prihodnjič opisal kakaj jaz ljubim živeti tukaj v Floridi in kakšne nasprotujoče vtise pri našajo obiskovalci iz nove Jugoslavije, s katerimi sem govoril.

To obljubo bi mogoče izpolnil, ker pa Enakopravnost gotovo iz opravičljivega vzroka je nekoliko zakasnila s priobčitvijo tistega potopisa, sem že mislil, da mogoče ne bo priobčen, in sem zaradi tega čakal s sedanjim opisovanjem. Potem ko je prenehalo deževati in je vročina pojenjala, sem pričel popravljati hišo, pri kateri sem vsled prejšnje zaposlenosti moral odločiti delo do časa ko sem šel v pokoj. Prvo sem si napravil priložnostno delavnico z električnimi stroji za uporabo pri različnem delu, tako da rabim električno silo namesto svojih že tako izčrpanih sil.

No, pa pustimo to. Čitatelje ne bo zanimalo kakšna je moja delavnica. Namen moj je bil, da bi najprvo opisal kakaj sem se jaz odločil živeti v Floridi in kaj je tukaj dobrega, pa tudi kaj je slabega, tako da bodo čitatelji videli, oziroma spoznali obe strani.

Ko sem pričel pisati to, sem čital v Enakopravnosti članek pod naslovom "Ob Tišem oceanu," katerega piše naš Frank Kerže. V članku omenja Frank tudi to, da smo srečni ker živimo v gorkih krajih, pa najsi bo v Californiji ali Floridi, odkjer John Gorjanc piše.

Ker sem bil tukaj zaposlen s prodajanjem Electrolux čistilcev preprog, mi je preostajalo malo časa za opisovati Florido, kljub temu, da sem jo prevozil vse navzkrižem ne vem koliko krat in bil v okrožju 75 milj v skoraj vsaki hiši, večkrat ne samo enkrat. Saj veste, da prodajalec ali salesman vtakne svoje nos vse povsod in da sreča vsake vrste ljudi, milijonarje, berače, delavce, profesionalce, duhovnike, zdravnike, črne, bele, rjavokozce in vsi ti prodajalci prav nič ne brigajo z ozirom na njih polt, prepričanje ali profesijo, glavno je, da "salesman" prodaja svoj produkt, ker smatra, da je njegov najboljši kvalitete. Ker je to karakteristika prodajalca, si jo mora vsak, kdor se poda v ta biznes, osvojiti, če pa ne, si mora poiskati drugo delo, katerega pa tukaj v Floridi ni tako na razpolago kot na Severu ali v Californiji. Tukaj v Floridi ni industrije in kar jo je, nima velikega pomena. Torej, to omenjam le mimogrede, da bo čitateljem bolj jasno kaj sem delal in kje je Florida.

Torej, naj se povrnem k predmetu kakaj jaz cenim živeti tukaj? Leta 1939 sem začel čutiti, da je nekaj narode z mojo nogo v boku. Šel sem takoj k zdravniku, ki je po povzetih slikah spoznal, da se me prijemlje "arthritis." Poslej sem hodil od zdravnika do zdravnika. Kadar mi je kdo svetoval kakega zdravnika, ki je tega in tega pozdravil, sem šel k njemu, končno pa še v bolnišnico. Vse to mi ni nič pomagalo, samo denar sem trošil in postal vedno slabši pri hoji. Zadnji zdravnik, ki me je oskrboval v bolnišnici, mi je strogo prepovedal hoditi brez palice. Kaj hočem sedaj? Krevljati okrog z palico v roki in iskati si delo s palico v roki? Kdo je vendar tako usmiljen, da mi bo dal delo in zaslužek za preživljanje samo zato ker sem dela nezmožen? Nihče! Mislim sem si, zdaj ko smo v vojni in industrija potrebuje delavce, se še dobi kje

kako lahko delo. Kaj pa potem? Vojne bo enkrat konec in mnogim bo odvzeta zaposlitev.

Tedaj sem delal pri Addressograph-Mutigraph Co. na Babbitt Rd. v Euclidu in sicer na "mailing" stroju, pri kateremu se je lahko sedelo ali stalo, kakor se je kateremu delavcu zljubilo. Delo in zaslužek je bil dovoljen. Po nekaj manj kot dveh letih mojega dela pri omenjeni družbi, je bilo obrambeno delo skoro dovršeno in so pričeli delavce odpuščati, med temi pa sem bil tudi jaz. Hodil sem še vedno k zdravniku in sem se z njim posvetoval kaj bi bilo zame najboljše storiti. Svetoval mi je naj se preselim v južne kraje, kjer so zime gorkejšje. Vprašal sem ga če misli, da bi bila Florida priporočljiva? Odgovoril mi je, da je Florida precej vlažna, je pa gotov, da bi se veliko bolje počutil, ker je tamkaj veliko več solnca kot pa tukaj. Bolj mi je priporočal Arizono ali Texas, kjer je bolj suho podnebje. Nikakor se nisem mogel sprijazniti z njegovim nasvetom, ker tam se nisem bil in ta dva kraja sta mi bila popolnoma tuja. Ker sem Florido že precej poznal iz svojih prejšnjih treh obiskov, sem se odločil za preselitev tja.

Koncem septembra 1944 sem se preselil sem, torej sem se pričel svoje deseto leto življenja solnčni Floridi, katero sem, kot sem že gori omenil, prevozil in prehodil brez palice skoro vso od hiše do hiše in si zaslužil popolno pokojnino od Socialnega zavarovanja in nekaj od Electrolux Co., pa še vedno hodim brez palice, čeprav nekoliko šepavo. Če bi bil ostal na Severu, je možno, da bi hodil veliko slabše ali pa bi sploh ne mogel več hoditi brez pomoči palice.

Ko sva se pripravljala za preselitev, je moja žena zelo skrbela kdo bo vozil avtomobil tako daleč. Jaz sem ji zatrdil, da nihče drugi kot jaz sam. In tako sem tudi takrat prevozil tisto pot v Florido in potem še skoro 200,000 milj po Floridi in dvakrat nato v Cleveland. Že v Clevelandu sem bil zelo v skrbeh na kakšen način si bom mogel preskrbeti delo za preživljanje, ker vedel sem, da za težko delo nisem zmožen. Ker pa sem se že tam v Clevelandu nekoliko privadil prodajanju, sem se odločil iti k isti družbi za prodajalca.

Torej, to je na kratko povedano kakaj sem bil skoro pripravljen preseliti se iz mrzlih krajev kam v toplejši kraj. Sedaj bom pa nekoliko opisal to našo solnčno Florido.

Veste, je že v navadi tako, da kadar pričakujemo v hišo obiskovalce, vedno pospravimo, počistimo in staro šaro poskrrijemo, da bo imel obiskovalec vtis, da je vedno vse v najlepšem redu pri hiši. Če gre državni poslanec v drugo državo na pregledovanje, ga tudi vodijo najrajši tam, kjer je vse najlepše, in če je le mogoče, mu ne pokažejo delavskih predelov in "slumov" ali zanemarjenih delov mesta. Nekako tako je tudi ko se piše, da se najrajši opisuje ono, kar je dobrega in lepega. Ampak jaz vam hočem opisati Florido ravno tako kot v resnici je, torej dobro in slabo. Navadno se opisuje dobrote in krasote prvo, jaz bom pa pokazal slabo stran in potem pa povedal kaj je tukaj dobrega.

Torej, tukaj v Floridi ni vse tako privlačno kot mogoče kdaj čitate kako reklamo po Chambers of Commerce, ki vabi turisti, da pridejo v kako mesto prezimovati. Podjetje Chambers of Commerce potroši ogromne

vsote denarja za te vrste reklamo, katere je nadvse vabljiva vaba za turiste. Pokaže in opiše vse lepe hotele, krasne vrte in parke, vsi obloženi s različnim cvetjem, lepe orančne nasade, palme, ki se v lepem drevoredu ponašajo v njih lepi deviški obliki, in te slike so vedno povzete v najbolj ugodnem času in ob najlepšem solnčnem dnevu. Če pregledujete te reklamne oglase, se vam zdi, da je cela Florida en velik raj, v katerem ne more biti ničesar slabega. No, pa ni vse tako, imamo tudi tukaj slabo stran, če jo hočemo le pokazati.

Slabo je, ker je poleti preveč dežja, katerega se človek že do kraja naveliča. Kmetovalci ne morejo ob pravem jesenskem času začeti s kmetovanjem, ker je preveč mokrote in se tudi bojijo saditi prezgodaj zaradi tornadov, ki jim večkrat uničijo sa-deže in je treba znova saditi. Ni pa res, da je tornado tukaj vsako jesen. Jaz sem tukaj že deset let, pa je bilo le dve jeseni, v katerim smo imeli tornado v tej okolici. Kljub temu, da ta okolica ni v taki nevarnosti kot v južnem delu Floride okrog Miami, pa imamo vseeno isti strah pred njim kadarkoli vemo, da tam razsaja, ker se zavedamo, da ga lahko zanesetudi med nas. Tudi ni resnično, da je celo zimo gorko solnce in da se greš lahko kopati v morje, kadar se ti poljubi. Večkrat je precej mrzlo in se je treba ponovno prav dobro pokriti, nas pa včasih tudi slana obišče.

(Dalje prihodnjič)

Hitler ne da miru!

BONN, Nemčija, 9. decembra—V Zapadni Nemčiji so izdelali dokumentarni film, ki predstavlja zadnje trenutke Adolf Hitlerja in Eve Braun. Film je nastal s sodelovanjem Grete Fegelein, vdove Hitlerjevega pomočnika in sestre Eve Braun. Eva Braun je Hitlerja poročila kartko pred njegovim in svojim samomorom.

Zapadna Nemčija je zvezna republika, vsaka od zveznih držav ima lastno kompetenco. Osem teh zveznih držav je film prepovedalo, ne pa Hamburg. Ko so v Hamburgu ta film prednašali v desetih dvoranah naenkrat, so bili vsi sedeži že davno pred začetkom proizvodnje razprodani.

Tiste zapadne nemške zvezne države, ki so v svojem področju film prepovedale, so ga prepovedale iz motivov, da zna "vzbuditi staro nacistično razpoloženje, škodovati Zapadni Nemčiji v zunanjem svetu in ogrožati notranjost, red in varnost." Uspeh filma v Hamburgu pa je imel vpliv tudi na te države in se javlja iz središča republike iz Bonna, da bo tudi v teh državah v kratkem film dovoljen.

STEVENSON ČASTNI DOKTOR

NEW YORK, 9. decembra—Adlai Stevenson je povabljen za nedeljo dne 13. decembra na univerzo Yeshiva. Univerza bo praznovala 25-letnico svojega obstanka. Stevensonu bo podelila ob tej priliki častni doktorat iz prava.

ALI KASLJATE?
Pri nas imamo izborni zdravilo, ki vam ustavi kašelj in prehlad.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0054
Poslujemo karkoli prodamo kamorkoli.

JOHN YAGER
IV 1-5702
GRADBENI KONTRAKTOR
Ako želite zgraditi novo garažo ali klet pod vašo hišo, vam poročam v popolno zadovoljstvo.

K spominu Etbina Kristana

Ste li polje razorali, drobno seme posejali? ...

CLEVELAND, Ohio—Tako se je glasila Kristanova pesnitev "Zetev," prispevek "Zarji," katero je recitala pevka Jennie Fatur na proslavi Kristanove 80-letnice 31. maja 1947. Napredne vrste iz vseh delov Clevelanda so tega dne pritegnile skupaj, se zbrale v Slovenskem narodnem domu, da se tam zaslužnemu voditelju poklonijo ob njegovem častnem jubileju.

Ob tej priliki so se izile iz ust naših narodnih predstavnikov tople besede slavljenju. Jennie Fatur in Sophie Elersich sta zapeli "Zimski maj," pesem J. Krabeca na Kristanovo besedilo. Iz grl "Zarje," "Slovana" in "Jadrana" je pa zanosno donel "Oj dani" slavljenec današnji, pozdravljen tisočkrat. "Zarja" mu je še zapela Stravsove "Pravljice dunajskih gozdov," Kristanova prebava:

Solnce žar obliva griče, log zeleni vabi, ključel ...

Bil je res izredno gniljiv in ne-pozaben večer, kot za slavljenca, tako tudi za nas navzoče. Sedaj, ko je prišla neljuba vest o smrti tega delavskega borca, se ti kar dobro zdi pri srcu, da mu je bila ljubna in mila in se spomnila nanj, ko je še živel, ne pa po smrti, kot se to vrti. Nasilbina se je spomnila nanj tudi prej, ob njegovi 75-letnici.

Kristan je bil briljantna osebnost z izrednim darom in zmoglostjo z peresom in besedo. Kot delavski vodja je verjel v človeka in moč delavnega ljudstva.

BOŽIČNO DARILO!

Kupite si to krasno novo harmoniko, za žensko, 120 basov, 8 vrst, 6 ključev. Samo \$195. Prodaja lastnik.

Vprašajte se na 7710 MELROSE AVE., od E. 79 St. in Wade Park Ave.

ZAVAROVALNINA na HISO - BIZNES - AVTO - ŽIVLJENJE

Pomnite, da kakršnokoli zavarovalnino vi potrebujete, vam jo lahko preskrbi DANIEL STAKICH 815 EAST 185th STREET poleg St. Clair Savings & Loan Co. tel. KE 1-1934

da tudi trpin pride enkrat do lepših dni. Vedno je imel lepo besedo za svojo rojstno domovino in pripravljati tla potom SRZ, da je tudi tam enkrat posijalo lepše sonce. Za to pa—ko je odhajal v domovino in so ga tam lepo sprejeli, smo mu to iz srca privoščili.

Kristana smo poznali kot pisatelja in govornika. Še pred prvo svetovno vojno je govoril v bivši Birkovi dvorani. Pozneje tudi v Grdinovi in večkrat v Slovenskem narodnem domu. Na priredbah "Zarje" je večkrat nastopil kot tudi leta 1941 ob zborovi 25-letnici—za časa, ko je fašizem dvigal svojo glavo in so se na obzorju kopičili temni oblaki, kateri so potegnili skoro ves svet v vojni metež. Takrat je izrekel te le pomembne besede:

"V času, ko je zloba zasedla prestol sveta in grozi vsemu človeštvu z večno temo, potrebujejo duše bolj kot kdaj poprej—pesem upa, boja, svobode, življenja! Pojte torej, 'Zarjani,' pojte pogum in svetlobo, budite nam duhove in krepite nam srca, da bomo močni, ko se nad gorami razljuje 'Zarja,' ki naznani Dan!"

V Clevelandu so bile podane tri Kristanove socialne drame. Igra "Samosvoj" je podala "Zarja" med prvo svetovno vojno v Birkovi dvorani. Dramo "Volja" je vpriporilo pozneje dramsko društvo "Ivan Cankar." "Gospodar" pa "Cankarjeva ustanova" leta 1937. Kristan je urejeval šest let "Cankarjev glasnik," bogat literarni donos k naši literaturi.

Kristan ni bil samo pisatelj, dramatik in govornik, temveč vemo, da je znal biti v družbi tudi družabnik. Z zanimanjem je pripovedoval svoje doživljanje in znal je biti tudi dovipen. Podpisani se je zadnjič sestal z njim leta 1951 na njegovem začasnem domu v Ljubljani v družbi z Seliškarjem. Pripovedoval je in se gibal mladeniško ognjevit, kot vedno.

Leo Poljšak.

Naslednje je podrobnejši razgled Kristanovega udejstvovanja, katerega je A. Slodnjak objavil v "Slovenskem poročevalcu" leta 1947 ob Kristanovi 80. letnici:

ETBIN KRISTAN

OB NJEGOVI OSEMDESETLETNICI

Napisal A. SLODNJAK

Dne 15. aprila 1947 je izpolnil 80 let razgibanega in uspešnega življenja Etbin Kristan, eden prvih organizatorjev slovenskega delavstva, časnikar in pisatelj.

Ustanovnega kongresa Jugoslovanske socialne demokratske stranke dne 15. in 16. avgusta 1896 v Ljubljani se je udeležil tudi 29-letni Etbin Kristan, bivši avstrijski nadporočnik in tedanji urednik prvih slovenskih delavskih časnikov "Delavca" in "Svobode" na Dunaju. Na kongresu so se združile posamezne strokovne organizacije na slovenskem in nekoliko tudi na hrvaškem in srbskem področju nekdanje Avstro-Ogrske v enotno politično stranko.

S tem je zmaga misel, ki jo je že leta 1869 skušal uveljaviti France Levstik. Ta je ob ustanovitvi prvega Delavskega izobraževalnega društva v Ljubljani zamenjati naročil ustanoviteljem, naj skrbijo, da bo novo društvo gojilo delavsko politično zavest v svojih članih in se ne bo omejevalo samo na prosvetno in podporno delo, ker "spada politika v prvi vrsti v naravo delavskega društva."

In prav Kristanova zasluga je, da je to spoznanje po 27 letih prešnila delegat prvega delavskega kongresa na Slovenskem in da se je del našega delavstva po mnogih neenotnih in političnih ter idejno motnih poizkusih, priboriti si socialne in politične pravice, vključil v socialno demokratično delavsko gibanje.

Etbin Kristan je po kongresu ostal v Ljubljani in se je odločno lotil organizacijskega, agitatornega in časniškega dela. Po izobrazbi in po govorniškem daru je bil v dragoceno pomoč tovarišem, pionirjem delavskega gibanja, ki so bili obrtniki in delavci. Urejal je najprej "Svobodo" v Trstu, leta 1898 je ustanovil glasilo Jugoslovanske socialne demokracije "Rdeči prapor" (nekaj časa je časnik izhajal še s starim imenom "Delavec") in mu je dal značilno geslo: "Kdor ne zna svobodno misliti, ne more se boriti za svobodo."

Leta 1911 je Kristan pretvoril "Rdeči prapor" v dnevnik "Zarja" in ostal njegov urednik in poglavitni delavec do jeseni 1912. Napisal je več propagandnih in plemičnih knjižic, urejal "Majске spise" ter priobčeval načelne politične članke v reviji "Naši zapiski." Bil je vodilni član izvrševalnega odbora Jugoslovanske socialne demokratske stranke, sodelavec njenih glasil, organizator in najboljši govornik njenih shodov, politični poročevalec na rednih strankinih sestankih in kandidat ob volitvah.

Kristanovo politično delo pa se prepleta ob trenutku, ko se je zagnal v delavsko gibanje s pisateljskim snovanjem. Odpor zoper preživelo družbo in njeno nasilje, ki je privedel E. Kristana kot mladega častnika v vrste socialno demokratičnega delavstva, ga navdaja tudi pri leposlovnem in kritičnem delu. Kot pesniški učence naprednih in borbenih evropskih pesnikov v pesništvu zlasti Čeha Macharja in Antona Aškercarja, v dramatik Norvežana Ibsena, v pripovedništvu pa Francoza Zolaja, pojmuje Kristan umetnost kot svojsten, vendar nedeljiv odsek enotne bojne črte delavstva in izobraženstva zoper kapitalistične oblike življenja. "Niti pravica ne prihaja sama in ne svoboda," je zapisal Kristan ob svoji sedemdesetletnici in dodal: "Delati je treba zanjo in bojevati se kakor od začetka sveta." In to spoznanje navdaja Kristana leposlovca. Zato je zavestno upodabljal v leposlovnih delih posamezne oblike tega boja. ... (Dalje prihodnji)

SLOVENIJA OD TEDNA DO TEDNA

Ljubljana v novembru 1953. Cene tekstilnega blaga so se znižale

Letos je bila jugoslovanska tekstilna industrija dobro založena s surovinami in zato je lahko tudi domači trg dobro založila s svojimi izdelki, ki pa zaradi razmeroma visokih cen niso šli v denar. Zato je Zvezni izvršni svet izdal uredbno, po kateri so se cene tekstilnemu blagu znižale povprečno za 23 odstotkov. Volnenim tkaninam in konfekciji so padle cene povprečno za 15 do 18 odstotkov, bombažnim tkaninam za 26 odstotkov, tkaninam iz naravne svile za 20 odstotkov; najbolj so se pocenile nogavice in umetna svila, in sicer za 35 odstotkov.

Seveda je razumljivo, da se je število kupecv v trgovinah zelo povečalo. Ljudje se zlasti zanimajo za razno volneno in bombažno zimsko blago in to predvsem za blago boljše kakovosti. Kako so se cene znižale, se vidi že iz primera—za denar, kolikor je prej veljal en par nylon nogavic, dobi danes kupec poleg nylona, en par moških, en par otroških in en par ženskih flor nogavic, pa mu še ostane 64 dinarjev. Za vsoto, ki je bila prej potrebna za nakup prešite odeje, dobi danes kupec poleg odeje še dve rjuhi.

60-letnica socialističnega časopisja na Slovenskem

Dne 2. novembra letos je preteklo 60 let, odkar je začel izhajati prvi socialistični list na Slovenskem, "Delavec," ki je v svojem podnaslovu jasno izpovedal svoj namen:

"List za interese slovenskega delavskega ljudstva."

List je urejal Josip Šimnovec, izdajal pa ga je Anton Grablovič. "Delavec" je izhajal šest let. V tem času pa je imel dosti težav. Preganjale so ga oblasti, napadali nasprotniki in bil je se-

veda neprestano v denarnih stiskah. Najprej so "Delavca" tiskali v Narodni tiskarni v Ljubljani, kmalu pa je tiskarna pogodbo odpovedala in "Delavec" je moral v Zagreb, kjer so ga tiskali v Srbski štampariji. Tam je bil spet preganjan in spet se je moral seliti, zdaj na Dunaj v tiskarno Fr. Martineks.

Tam se je menjal tudi značaj lista—iz političnega je postal strokovni časopis. Dobil je nov podnaslov: "Glasilo slovenskih prometnih služabnikov in obrtniških delavcev. Njegov lastnik pa je bilo Društvo prometnih služabnikov avstrijskih. Tako je postal "Delavec" prvi slovenski železničarski list. Leta 1907 se je končno preselil v Trst, kjer ga je tiskala tiskarna Tomasich.

Leta 1898 je "Delavec" prenehal izhajati. Zamenjal ga je "Rdeči prapor," ki je že imel podnaslov: "Glasilo jugoslovanske socialne demokracije" in geslo: "Kdor ne zna svobodno misliti, ne more se boriti za svobodo!"

Slovenija je praznovala "Poštni teden"

Od 8. do 15. novembra je bil v Sloveniji propagandni poštni teden. V Ljubljani so imeli postarji v tem tednu kar tri razstave ter razne druge prireditve. Glavna pošta je v tem tednu žigosala pošiljke s posebnim žigom.

Nečloveška izkoriščanja zaostalih viničarjev

Okrajna komisija za zemljiški sklad v Ptuj, ki pripravlja odločbo za odkup zemlje od velikih kmetov, je s svojimi podkomisijami morala rešiti in raziskati na tisoče grdega izkoriščanja viničarjev.

Veliki kmet Lenart iz Velovlaka v ptujski občini je svojega viničarja Janeza Šarija; ki mu gara že polnih 20 let, ves čas plačeval samo s "špani," ki so jih uporabljali še v času Marije

Terezije veleposestniki za "plačevanje" svojih delavcev. To je majhen kos pločevine z napisom: 1 T ali le T, kar pomeni 10 delovnih dni ali "tabrhov." Vsako leto je Janez Šari naredil gospodarju 250 do 300 delovnih dni. Za to garanje v vseh letih ni dobil niti dinarja, ampak je imel pri gospodarju v dobrem prav toliko "španov." Dobil pa ni niti "španov," niti denarja.

Za celoletno garanje mu je izkoristevalni Lenart dal kos hleva, 20 oravov sadovnjaka, stelje in nekaj drv. Vse to pa se je kmetu Lenartu zdelo še preveč za celoletno delo njegovega viničarja in sta končno obračunala tako, da je ostal lenart še celo opeharjeni viničar kmetu dolžan celih 40 delovnih dni. Viničar Janez Šari ima 14 otrok, ki so zrasli ob največjem garanju in pomankanju ter se sami dokopali do kruha. Trije najmlajši pa so še nepreskrbljeni.

V Grosuplju so ustanovili "društvo prijateljev mladine"

Na ustanovnem obnem zboru je bilo prisotnih 160 mater in očetov, ki so ustanovitev društva toplo pozdravili. Želja vseh je bila, da bi skupno s profesorji in učitelji reševali razna vzgojna vprašanja, ki se ne tičejo le šolske mladine, temveč tudi predšolskih otrok ter mladine, ki je že zapustila šole.

Ljubljancani so iz leta v leto bolj žilavi

V letih do 1918 do 1922 je bilo v Ljubljani povprečno 13 rojstev na 1,000 prebivalcev. Leta 1923 pa je ta številka poskočila na 16 rojstev na 1,000 prebivalcev. To je bila najvišja številka v stari Jugoslaviji. V letih 1925, 1934, 1940, 1945 je bilo v Ljubljani več smrtnih slučajev kakor rojstev. Poslej pa so rojstva postopoma naraščala. Leta 1950 se je rodilo že 27 otrok na 1,000 prebivalcev. Obenem kažejo statistični podatki, da v Ljubljani stalno pada število smrtnih slu-

čajev. Leta 1952 je v Ljubljani znašalo število smrtnih slučajev komaj 7.73 na 1,000 prebivalcev, kar je najnižje število, odkar stoji Ljubljana. Tudi umrljivost otrok se je po osvoboditvi zelo zmanjšala, kar je vsekakor zasluga zboljšanja zdravstvenih razmer.

Leta 1945 je bilo v Ljubljani 1,000 ljudi bolnih za nalezljivimi boleznimi, lani pa le 395. Pri teh boleznih niso vštete ošpice, oslovski kašelj in sploh tiste otroške bolezni, ki jih prej ali slej preboli vsak otrok. Ves čas po osvoboditvi je v Ljubljani obolelo na davici 621 otrok, od katerih jih je umrlo 17. Uvedba splošnega cepljenja proti davici se je zelo dobro obnesla. Lani je obolelo v Ljubljani za davico le 16 otrok in to le tistih, ki niso bili cepljeni. Smrtnega primera za davico pa v Ljubljani že tri leta ni bilo.

(Slovenska izseljenska matica)

V NAJEM

3 OPREMLJENE 'SOBE

se odda v najem, pripravno za pečlarje.

Vprašajte se na 5812 St. Clair Ave., zgoraj

Stanovanje s 5 sobami

se odda v najem poštenu družini. Nahaja se na E. 72 St. v bližini St. Clair Ave., zgoraj.

Za podrobnosti pokličite RE 2-9595

Sobo se odda v najem mirni, poštenu ženski.

Blizu trgovin in transportacije. Vprašajte se na 11101 REVERE AVE. ali pokličite DI 1-8029

NAPRODAJ

Proda se trgovski prostor s stanovanjem s 4 sobami.

VSE NANOVO DEKORIRANO. Vprašajte se na 16725 WATERLOO RD., zadaj IV 1-5549

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

THE MAY CO'S BASEMENT

Ženske 15 Denier, 51 Gauge Full Fashioned

Gold Mark
NYLON NOGAVICE

Tudi 30 Denier — 45 Gauge Business Sheer

Ko hočete lepoto nog ... gladko čisto nylon ... dobro mero ... vprašajte za naše "Gold Mark" full fashioned nogavice! Nogavice, ki je lepa in udobna za nošo! Srednje ali ekstra dolgi v vseh novih barvah. Mere 8½ do 11. Primerno darilo za dati ... izvrstno za prejeti!

Poštna in telefonska naročila sprejeta za 2 ali več parov v soboto do 6. ure in v ponedeljek od 9. zj. do 9. zv. — Pokličite CHerry 1-3000
The May Co.'s Basement oddelek z ženskimi nogavicami

Še ena pošiljka pravkar dospela!

Dečji, otroški, dekliški, deški in za odrasla dekleta

5.45 DO 8.95 ZNANEGA ČEVLJI IZDELKA

Baš ob času za praznike! 1200 parov čevljev znanega izdelka po zelo znižanih cenah. Vsak stil in tip, katerega si morete zamisliti! Izberite si po en par za vsakega v družini. Vi veste kako imajo radi te nove čevlje!

The May Co.'s Basement oddelek z čevlji

3.33 PAIR

Slavnostni dnevi so čas za iskrečo slast Coke

Tako okusen z jedjo ... tako lahak za servirati

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY

"Coke" is a registered trade-mark. © 1953, THE COCA-COLA COMPANY

L. N. TOLSTOJ

RODBINSKA
SREČA

ROMAN

(nadaljevanje)

—Tudi meni je dobro,—sem rekla, toda težko mi je prav radi tega, ker je vse pred mano tako lepo. V meni je vse tako neurejeno, neizpolnjeno, vedno se mi nečesa hoče, pred menoj je pa vse tako prelepo in pokojno. Ali se pri tebi res ne spaja z uživanjem prirode nekakšna žalost, kakor da si želiš nekaj, kar je minilo?

Dvignil je roko z moje glave in je nekoliko pomolčal.

—Da, prej sem imel tudi jaz take stvari, posebno spomladi,—je dejal, kakor da kliče spomine.—In sem tudi posedal po cele noči v željah in nadah, in kako lepe noči! ... Toda tedaj je bilo vse pred menoj, zdaj je pa vse za mano; sedaj je zame dovolj tega, kar je, in dobro mi je,—je končal tako uverjenomarmarno, da sem morala verjeti, da govori resnico, čeprav so me njegove besede bolele.

—In si ničesar ne želiš?—sem ga vprašala.

—Nič nemogočega,—je odgovoril, uganil je moje čustvo.—Ti na primer si močisti glavo,—je pristavil in me pobožal kakor otroka po laseh,—zavidaš in listju in travji, ker jih moči dež, ti bi bila rada in listje in trava i dež. Jaz se jih pa samo veselim, kakor vsega na svetu, kar je lepo, mlado in srečno.

—In ti ni ničesar prošlega žal?—sem ga vpraševala dalje; čutila sem, da mi postaja vse težje in težje pri srcu.

Zamislil se je in je spet umolknil. Videla sem, da je hotel odgovoriti popolnoma iskreno.

—Ne!—je odvrnil kratko.

—Saj ni res, saj ni res!—sem spregovorila, se okrenila k njemu in mu pogledala v oči.—Ni ti žal preteklega?

—Ne!—je ponovil še enkrat, —hvaležen sem zanj, toda žal mi ga ni.

Toda ali ne bi hotel, da bi se povrnilo?—sem rekla.

Obrnil se je v stran in je jel gledati na vrt.

—Ne želim, kakor si ne želim, da bi mi zrastle krila,—je rekel.

—To ni mogoče!

—In ne popravljaš preteklega? ne obtožuješ ne sebe ne mene?

—Nikdar! saj se je vse obrnilo v najboljšo.

—Poslušaj!—sem rekla in se dotaknila njegove roke, da bi se ozrl k meni.—Poslušaj, zakaj mi nisi nikoli rekel, da želiš, da bi živela tako, kakor ti hočeš, zakaj si mi dajal svobodo, ki je nisem znala uporabljati, zakaj si me nehal učiti? Če bi ti hotel, če bi me ti drugače vedel, bi ne

bilo ničesar, ničesar,—sem mu rekla z glasom, v katerem se je silneje in silneje izražala hladna nejevolja in očitke, ne pa prejšnja ljubezen.

—Česa bi ne bilo?—je rekel in se je začuden obrnil k meni,—saj tako ničesar. Saj je vse dobro. Zelo dobro,—je pristavil s smehljajem.

—Ali res ne razume ali kar je še hujše—noče razumeti?—sem pomislila in solze so mi stopile v oči.

—Ne bilo bi tega, da bi bila kljub svoji nekrivdi od tebe kaznovana s tvojo ravnodušnostjo in celo s prezirom,—sem se nenadoma izpovedala.—Ne bilo bi tega, da bi mi brez vsake krivde odvzel vse, kar mi je bilo drago.

—Kaj pa govoriš, duša moja!—je rekel, kakor da ne razume, kaj da govorim.

—Ne, pusti me, da povem ... Odvzel si mi svoje zaupanje, ljubezen, celo spoštovanje; kajti po tistem, kar je bilo, ne morem verjeti, da me zdaj ljubiš. Ne, jaz moram vse hkrati povedati, kar me je tako dolgo mučil, sem ga spet prekinila.—Kaj sem mar kriva, če nisem poznala življenja; ti pa si me samo pustil iskati ... Ali sem jaz kriva, če se sedaj, ko sem sama spoznala, kaj je potrebno, že celo leto ubijam, da bi prišla nazaj k tebi, ti pa me odrijaš, kakor da ne razumeš, kaj hočem; in vse to delaš tako, da ti ni mogoče ničesar očitati, jaz sem pa kriva in nesrečna! Da, ti me hočeš spet pogrnati v tisto življenje, ki je zakrivilo mojo in tvojo nesrečo.

—S čim pa sem ti vendar to pokazal?—je vprašal z iskrenim strahom in začudenjem.

—Ali nisi včeraj govoril, sploh pa vedno trdiš, da se tukaj ne bom mogla živeti in da se bova morala na zimo spet preseliti v Peterburg, ki ga ne morem videti?—sem nadaljevala.

Mesto, da bi mi pomagal, se izogibaš vsaki odkritosrčnosti, vsaki iskreni, nežni besedi z menoj. In potem, ko bom popolnoma padla, mi boš očital in se boš veselil mojega padca.

—Stoj, stoj,—je rekel strogo in hladno,—to, kar zdaj govoriš, to pa ni lepo. To dokazuje samo, da imaš slabo čustvo do mene, da me ne ...

—Da te ne ljubim? govori! govori!—sem končala in solze so se mi udrlje iz oči. Sedla sem na klopec in si z robcem pokrila obraz.

—Tako me je torej razumel!—sem premišljevala in skušala zadržati ihtenje, ki me je dušilo. —Končana, končana je najina prejšnja ljubezen,—je govoril neki glas v mojem srcu. Mož ni stopil k meni in me ni utešil. Užalilo ga je, kar sem rekla. Njegov glas je bil pokojen in suh.

—Ne vem, kaj mi prav za prav očitaš,—je pričel,—če mi očitaš, da te nisem tako ljubil, kakor sem te prej ...

—Ljubiti!—sem spregovorila v robec in grenke solze so še obilneje vrele nanj.

—Teda je tega kriv čas in midva sama. Vsakda doba ima svojo ljubezen ... Pomolčal je za trenutek.—In ali naj ti povem vso resnico, ko že zahtevaš odkritosrčnost? Kakor sem tisto leto, ko sem te spoznal, prebdel cele noči z mislimi nate in sem sam delal svojo ljubezen in je ta ljubezen rasla v mojem srcu, prav tako sem i v Peterburgu in v inozemstvu prebdel grozne noči in sem razbijal in rušil to ljubezen, ki me je mučila. Ni sem rušil ljubezni, marveč samo

tisto, kar me je mučilo; pomiril sem se in te vseeno ljubim, toda z drugo ljubeznijo.

—Da, ti to imenuješ ljubezen, toda to je muka,—sem spregovorila.—Zakaj si mi dovolil živeti v družbi, če se ti je zdela tako škodljiva, da si me jenjal ljubiti radi nje.

—Zakaj nisi vporabil svoje obličje?—Ne družba, draga,—je rekel. —lasti,—sem nadaljevala,—zakaj me nisi zvezal, ubil? Bilo bi mi boljše, kakor pa izgubiti vse, kar je tvorilo mojo srečo, bilo bi mi dobro in ne bilo bi me sram.

Spet sem zaihtela in si pokrila obraz.

Tedaj sta prišli Katja in Sonja veseli in mokri med glasnim govorom in smehom na teraso; ko sta naju zagledali, sta utihnili in sta takoj odšli.

Ko sta odšli, sva dolgo molčala; izjokala sem se in postalo mi je lažje. Ozrla sem se nanj. Sedel je s podprto glavo in je hotel nekaj odgovoriti na moj pogled, pa je samo težko vzdihnil in se znova naslonil na roko.

Stopila sem k njemu in mu potegnila roko od obraza. Njegov pogled se je zamišljeno obrnil name.

—Da,—je povzel, kakor da nadaljuje svoje misli.—Vsi, posebej pa ve ženske, moramo sami preživeti vso nespamet življenja, da se lahko povrnemo k življenju samemu; drugim pa človek ne more verjeti. Ti takrat še zdavnaj nisi preživela tiste dražestne in mile nespameti, nad katero sem se jaz opajal v tebi; in pustil sem te, da si jo preživljala, in sem čutil, da te nimam pravice ovirati, čeprav je zame tisti čas že zdavnaj minil.

—Zakaj pa si z menoj preživljal to nespamet in si mi jo pustil preživljati, če me ljubiš?—sem rekla.

—Zato, ker bi mi ne mogla verjeti, tudi če bi mi hotela; sama si morala spoznati in si spoznala.

—Ti si prevdarjal, veliko si prevdarjal,—sem rekla.

—A malo ljubil.

Spet sva nekaj časa molčala.

—To, kar si pravkar rekla, je kruto, toda resnično,—je spregovoril in je nenadoma vstal in jel hoditi po terasi.—da, to je resnica. Jaz sem bil kriv,—je pristavil in je obstal nasproti meni: —ali bi si sploh ne smel dovoliti ljubiti te, ali pa bi te moral ljubiti bolj preprosto, da.

—Pozabiva vse,—sem rekla boječe.

—Ne, kar je minilo, je minilo, vrnilo se ne bo nikoli več,—in njegov glas se je omehčal, ko je izgovarjal te besede.

—Vse se je že vrnilo,—sem rekla in sem mu položila roko na ramo.

Odstranil je mojo roko in mi jo je stisnil.

—Ne, nisem govoril resnice,

da mi ni žal preteklosti; ne; žal mi je zanj, jočem po tisti nedanji ljubezni, ki je ni več in ki je ne more več biti. Kdo je tega kriv, ne vem. Ostala je ljubezen, toda ne več tista, ostalo je njeno mesto, ona pa je vsa razboljena, ni je več v nji sile in sočnosti, ostali so spomnini in hvaležnost, a ...

—Ne govori tako ... —sem mu segla v besedo.—Spet naj bo vse, kakor je bilo. Saj je mogoče? Da?—sem ga vprašala zroč mu v oči. Toda njegove oči so bile jasne, mirne in so—ne globoko gledale v moje.

Medtem ko sem govorila, sem že čutila, da je to, kar si želim in česar ga prosim, nemogoče. Nasmehnil se je z mirnim, krotkim in, kot se mi je zdelo, starčevskim smehom.

—Kako si še mlada, jaz sem pa tako star,—je dejal.—V meni ni več tistega, kar iščeš; zakaj bi se človek slepil?—je pristavil z istim smehljajem.

Molče sem stala poleg njega in v duši mi je postajalo mirneje.

—Ne bova se trudila življenje ponavljati,—je nadaljeval,—ne bova lagala sama sebi. Da pa ni več starih razburjenj in nemirov,—hvala Bogu! Midva nimava več česa iskati in se razburjati. Našla sva že in sreče sva bila deležna dovolj. Zdaj se morava pričeti polagoma umikati in delati prostor temle,—je rekel in je pokazal na dojiljo, ki je prišla z Vanjo na rokah in je obstala pri vratih na teraso.—Taka je ta stvar, moja draga,—je končal in je sklonil svojo glavo k sebi ter me poljubil.

A izza vrta je vse silneje in slaje vstajala dišeča svežost noči, zvoki in tišina so postajali bolj in bolj svečani, in na nebu so se vse olj na gosto prižigale zvezde. Pogledala sem ga v obraz in nenadoma mi je postalo lahko pri srcu, kakor da bi mi bil odvzel bolni npravi živci, ki mi je prizadejal toliko trpljenja. Mahoma sem jasno in mirno razumela, da je čustvo onega časa minilo za vedno, kakor čas sam in da bi ga bilo sedaj ne samo nemogoče vrniti, marveč da bi bilo to mučno in moreče. Sploh pa, ali je bil tisti čas, ki se mi je zdel tako srečen, res tako lep? In kako zdavnaj, zdavnaj je že vse to bilo!

—Veš kaj, zdaj bo pa res že čas čaj pit!—je rekel in šla sva skupaj v sprejemnico. Med vrati sem spet srečala dojiljo z Vanjo. Vzela sem otroka v naročje, mu pokrila rdeče nožice, ki so se mu razodele, ga pritisnila k sebi in sem ga s prav lahkim dotikljajem ust poljubila. Otrok je kakor v snu zamigal z rokico in s štrlečimi nagubanimi prstki in je odprl motne očke, kakor da bi nekaj iskal ali kakor bi se hotel nečesa spomniti; nenado-

ma pa so se ti očki vstavili na meni, iskra misli je blisnila v njih, mehka ustka so se jela nabirati in so se odprla v smehljaj. —Moj, moj, moj!—sem pomislila in sem ga s srečno napetostjo v vseh udih prižela k sebi; le težko sem se premagala, da mu nisem prizadejala bolečine. In jela sem poljubljati njegove hladne nožice, njegovo telesce, rokice in glavo, ki je bila prav komaj porasčena z lasmi. Mož je stopil k meni in jaz sem hitro skrila otrokov obraz in ga spet pokazala.

—Ivan Sergjejič!—je spregovoril mož in ga je s prstom pobožal pod bradico. Toda jaz sem spet hitro skrila Ivana Sergjejiča. Nihče razen mene ga ni smel dolgo gledati. Ozrla sem se na moža; njegove oči so se smejale, ko so zrle v moje, in prvič po dolgem času mi je bilo lahko in radostno gledati vanje.

Ta dan se je končal moj roman z možem, staro čustvo je postalo drag, nepovraten spomin, novo čustvo ljubezni do otroka in do očeta mojih otrok je pričelo novo, toda že popolnoma drugače srečno življenje, ki ga v tem trenutku še nisem preživela ...

(K O N E C)

CASH & CARRY

Posebna cena na vsem
LOKALNEM PIVU
Razne vrste vino - ale - šampanjec - mešana pijača - likerji
Se prijazno priporočamo v naklonjenost
ST. CLAIR BEVERAGE
7702 St. Clair Ave.

SEDMAK

Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo
Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo
321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.
KEnmore 1-6580 IVanhoe 1-6370

BUKOVNIK STUDIO

Mojstrsko fotografiranje
SVATBENE - DRUŽINSKE - PORTRETI IN OTROŠKE SLIKE
762 EAST 185th STREET — IV 1-1797
Odprio vsaki dan od 9. do 8. ure — v nedeljo od 10. do 3. ure
Izdajamo slike tudi za potne liste in v identifikacijske svrhe

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Petkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svaibe, bankete in veselice, itd.
NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

NAŠA IZJAVA!

Vsem prijateljem in odjemalcem se iskreno zahvaljujemo za naklonjenost.

Danes kot vedno se lahko zanesete na kakovost našega blaga in na našo iskreno ter pošteno postrežbo.

V naši trgovini boste dobili najlepšo izbero vsakovrstnih zaves, znanih izdelkov kot "QUEENTEX," "DOUBLE LIFE," itd.

Naj vam služi naša trgovina za glavni stan vaših potrebščin za na dom.

PARKWOOD HOME FURNISHING

7110 St. Clair Ave. EN 1-0511

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

NAZNANILO IN ZAHVALA

V tihi žalosti naznanjamo, da se je od nas poslovila soproga, mati, stara mati, hči in sestra, naša ljubljena

Mary Belaj

rojena MODIC

Svoje blage oči je za vselej zatisnila v petek, 20. novembra 1953. Pogreb se je vršil v torek, 24. novembra 1953. Truplo je bilo položeno v družinsko grobnico na Lake View pokopališču.

Pokojna je bila rojena dne 27. januarja 1895 v Clevelandu, Ohio.

Našo iskreno zahvalo izrekamo vsem številnim prijateljem in prijateljicam ter znancem, ki so pokojno v njeni dolgotrajni bolezni pogostokrat obiskovali in ji s pogovori lajšali prenašati mučnost bolezni.

Zahvaliti se želimo številnim obiskovalcem, ki so se prišli posloviti od pokojne, ko je ležala na mrtvaškem odru.

Iskreno zahvalo naj sprejmejo številni prijatelji in prijateljice, ki so v znak čustvovanja okrasili s cvetjem njeno krsto in prostor, kjer je ležala.

Istotako se zahvaljujemo vsem onim, ki so v znak čustvovanja do pokojne izročili denarne prispevke v namenjene svrhe.

Izražamo našo iskreno zahvalo nosilcem krste.

Zahvalo naj sprejmejo številni prijatelji in znanci, ki so dali svoje avtomobile na razpolago za prevoz udeležencev ob spremstvu na pokopališče. Enako se želimo zahvaliti vsem, ki so se udeležili pogreba in se od naše drage pokojne zadnjič poslovili ob odprtem grobu.

Ponovno se zahvaljujemo vsem, ki so nam izrazili čustvovanje z besedo, kartico ali dejansko.

Iskreno zahvalo izrekamo Zakrajškemu pogrebniemu zavodu za vso uljudnost in vzorno uredbo ter vodstvo pogreba.

Ti pa, draga soproga, mati, stara mati, hči in sestra, počivaj v miru! Tvoje zavednosti in dobroti, katero si nam po človeško nesebično delila, ne bomo pozabili nikdar!

Zaluzjoči ostali:

FRANK, soprog
OLGA, poročena CONWAY, hči
TIMMY, vnuk
KAROLINA MODIC, mati
JOHN, JOE, ANTHONY in ALBIN, bratje
ANNA MILAVEC, CAROLINE in
JOSEPHINE McDONNELL v Californiji, sestre

Cleveland, Ohio, dne 10. decembra 1953.

V vsaki slovenski družini, ki se
zanima za napredek in razvoj Slo-
vencev, bi morala dohajati

Enakopravnost

Zanimivo in podučno čtivo
priljubljene povesti

CHICAGO, ILL.
FOR BEST
RESULTS IN
ADVERTISING
CALL
DEarborn 2-3179

FOR SALE

CHRISTMAS GIFTS — Perfumes, accessories, custom jewelry, pens, toys, etc. Attention dealers, lodges, clubs, churches, manufacturing plants, unions, beauty stores and agents. Wholesale only. — P. F. BALAS & CO., 608 S. Dearborn, WA 2-1944

DOMESTIC FEMALE

Nice Suburban Home needs RESPONSIBLE HOUSEKEEPER. No laundry or windows. Must like children. Excellent salary. Stay.

FOrest 9-8292